SİYER

10. SINIF

3.Ünite: RİSALETİN MEKKE DÖNEMİ

Konu: Yeni Yurt Arayışı

Neler Öğreneceğiz?

- Yeni yurt arayışları ve hicreti kolaylaştıran Akabe biatları

- Kavramlar: Vahiy, davet, tebliğ, risalet, fetret, aşere-i mübeşşere, sahabi, biat, hicret.

- Biat kavramı size neyi çağrıştırıyor?

Miraç mucizesiyle moral bulmuş olan Allah Resulü (s.a.v.), Mekke'ye gelen Arap kabileleri ile görüşmelerini hızlandırdı.

Görüştüğü kişileri İslam'a davet eden Resulullah (s.a.v.), onlardan Kureyş'e karşı siyasi destek talep ediyordu.

Zira müşrikler onunla görüşmesinler diye akıl almaz iftiralarla insanları ondan uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.

- Pek çok kabile ile görüşmeler yapan Resul-i Ekrem (s.a.v.) bu görüşmelerden olumlu netice elde edememiştir.

- Bireysel olarak İslam'ı kabul edenler olsa da Resulullah'ın (s.a.v.) siyasi destek bulma hedefi gerçekleşmemişti.

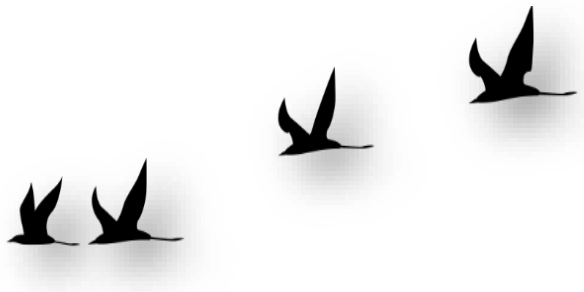

- İslam’ın Medine'de tanınmasında, yayılmasında ve buraya hicret zeminin hazırlanmasında Akabe biatlarının önemli rolü olmuştur.

- Hz. Peygamber, bu mevkide 620, 621 ve 622 yıllarında üç yıl üst üste hac mevsiminde Medinelilerle görüşmüştür.

- Hz. Peygamber, cahiliye adetlerine göre hacca ve çevrede kurulan panayırlara katılmak üzere Mekke'ye gelen Arap kabilelerine İslam'ı anlatıyordu.

- Her yıl yaptığı gibi peygamberliğin 11. yılının hac mevsiminde İslam'a davet faaliyetini sürdürdüğü sıralarda Akabe mevkiinde Yesrib halkından ve Hazrec kabilesinden mensup altı kişiyle karşılaştı.

- Bu kişiler; Avf b. Haris, Rafi b. Malik, Kutbe b. Amir, Ukbe b. Amir ve Cabir b. Abdullah adlı kişilerdi. Hz. Peygamber onlara İslam'ı anlattıktan sonra İslam'ı kabul ettiler.

- Daha sonra Peygamberimize, Hazrec ve Evs kabilesi arasında yıllardır süre gelen savaşın biteceğini, iki kabile arasında birlik ve beraberlik yeniden kurulacağını ümit ettiklerini söylediler.

- Bu tavırlarıyla Medine’nin siyasi bir lidere olan ihtiyacını vurgulamış oluyorlardı.

- Tebliğ mücadelesini sabırla sürdüren ve davasından vazgeçmeyen Allah Resulü (s.a.v.) sabrının karşılığını aldı.

- Altı kişiden oluşan bu heyetin Mekke'ye geliş amacı; mücadele hâlinde oldukları Evs kabilesine karşı Kureyşlilerle ittifak kurmaktı.
- Bu arayışla yola çıkmış olsalar da Hz. Peygamber ile buluşup anlaşmış olan Yesribliler böylelikle hem hakikati buldular hem de Müslümanlar için yeni bir dönemin kapısını aralamış oldular.

Yesribliler Allah Resulü(s.a.v.) ile bir yıl sonra aynı yerde buluşmak üzere sözleşip memleketlerine döndüler.

- Esad b. Zürare başkanlığındaki Hazrecliler, Evs ile aralarında uzun süredir devam eden yıkıcı savaşların Hz. Peygamber vesilesiyle son bulacağını umuyorlardı.

  - Bunun yanında bir arada yaşadıkları Yahudilerden duymuş oldukları peygamber beklentisi, onların İslam'ı kabul etmesini kolaylaştırmıştı.

1. Akabe Biatı

2. Akabe Biatı

- Yemin etmek ve itaat edeceğine söz vermek anlamında kullanılan biat kelimesi “satmak, satın almak” anlamındaki fiilin mastarıdır.

- Bu anlamdan yola çıkarak Hz. Peygamber’e biat edenler için “Allah onların canlarını ve mallarını, karşılığında kendilerine cenneti vermek üzere satın almıştır...” (Tevbe suresi, 111. ayet.) denilmiştir.

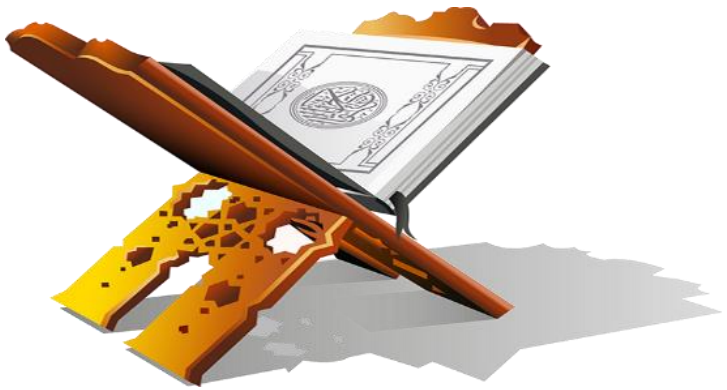

- Kur’an-ı Kerim’de “Muhakkak ki sana biat edenler ancak Allah’a biat etmektedirler. Allah’ın eli onların ellerinin üzerindedir. Kim ahdini bozarsa, ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah ile olan ahdine vefa gösterirse Allah ona büyük bir mükâfat verecektir.” (Fetih suresi, 10. ayet.) buyrularak bu durum açıkça ortaya konulmuştur.

- Ayette belirtildiği üzere edilen yeminin gereğini yapanlar ödüllendirileceği gibi sözünden dönenler de cezalandırılacaktır.

- Hz. Peygamber, 1. Akabe biatında bu hususun üzerinde durmuş, muhataplarına eğer sözlerini tutarlarsa mükafatlarının Cennet olacağını müjdeledikten sonra ahitlerini bozarlarsa Allah'ın (c.c.) bunu cezasız bırakmayacağı uyarısını yapmıştır.

1. Akabe Biatı

- Akabe’de Allah Resulü’ne tâbi olan altı Hazrecli sayesinde Yesrib’in her mahallesinde artık Hz. Peygamber’den bahsedilmeye başlanmıştı. Çünkü onlar Mekke’den döner dönmez tebliğe başlamışlar ve Yesriblileri Hz. Muhammed’in (s.a.v.) risaletinden haberdar etmişlerdi.

- Bu daveti öyle hevesli yerine getiriyorlardı ki Yesrib'de Hz. Peygamber'in adının geçmediği tek bir ev bile kalmamıştı. Dolayısıyla şehirde İslam'ı kabul edenlerin sayısı da hızla artıyordu.

- Hazreclilerin önayak olduğu İslamlaşma sürecine Evsliler de ilgisiz kalmamış, İslamiyet onların arasında da yayılmaya başlamıştı.

- Hz. Peygamber ile görüşmek üzere sözleştikleri vakit gelince on Hazrecli ve iki Evsli Müslümandan oluşan on iki kişilik heyet Akabe'de Resulullah (s.a.v.) ile bir araya geldiler.

Hz. Peygamberin biat aldığı hususlar

- Çocukları öldürmemek
- Hırsızlık yapmamak
- Zina etmemek
- Kimseye iftira atmamak
- İyi işlerde kendisine karşı gelmemek
- Allah'a (c.c.) hiçbir şeyi ortak koşmamak

2. Akabe Biatı

- Allah Resulü (s.a.v.) Mus'ab b. Umeyr'i yeni Müslüman olanlara dinlerini öğretmek ve tebliğ faaliyetlerini sürdürmek üzere Yesrib'e gönderdi.Mus'ab (r.a.) orada Esad b. Zürare'nin evine yerleşerek eğitim ve tebliğ faaliyetlerine başladı.

- Mus'ab (r.a.) ve ev sahibinin gayretleriyle Müslüman olan Sa'd b. Ubade ve Üseyd b. Hudayr gibi kabile liderleri, Yesrib'de İslam'ın yayılma sürecinde etkili olmuştur.

Akabe Biatları

- 1. Akabe Biatı'ndan bir yıl sonra hac mevsiminde Mekke'ye aralarında ikisi kadın yetmiş beş Yesribli Müslümanın bulunduğu bir kafile geldi.
- Yesribliler, Hz. Peygamber ile geceleyin görüşmek üzere sözleştiler.
- Dikkat çekmemek için konakladıkları yerden küçük gruplar halinde ayrılarak Akabe'ye gittiler.

- Hz. Peygamber'in yanında henüz Müslüman olmasa da kabilesinin büyüğü sıfatıyla Abbas b. Abdülmuttalib bulunuyordu.

- Arap kabile geleneği dikkate alındığında onun varlığı Hz. Peygamber için büyük bir destek niteliği taşıyordu.

- Allah Resulü (s.a.v.) kendisini ve Müslümanları memleketlerine davet eden Yesriblilere;

  “Eş ve çocuklarınızı nasıl koruyorsanız beni de o şekilde koruyacağınıza söz veriniz.” dedi.

- Bu konuda Hz. Peygamber’e güvence veren Yesribliler, bunun siyasi sonucunun Kureyş gibi kuvvetli bir düşman kazanmak olduğunu da biliyorlardı.

- Gecenin sonunda Hz. Peygamber onlardan himaye vaadi dışında kendisine her şartta itaat edeceklerine, mali yardımda bulunacaklarına, iyiliği emredip kötülüğü önlemeye çalışacaklarına ve bu konuda kimseden çekinmeyeceklerine dair söz aldı.

Akabe Biatları

- Akabe’de bulunan Yesribliler arasından on iki temsilci seçilmiş ve Es’ad b. Zürare de baş temsilci olarak ilan edilmiştir.

- Seçilen temsilciler Hz. Peygamber hicret edinceye kadar Yesrib’de onun adına sorumluluğu üstleneceklerdi.

1. Akabe Biatı'nda dini konularda bireysel sözler alan Allah Resulü (s.a.v.),
2. Akabe Biatı'nda Yesribli Müslümanlarla bir nevi siyasi ortaklık kurmuştur.

Bu sayede birbirine düşman olan Yesribli Araplar İslam paydasında birleşmiş, baskı altındaki Mekkeli Müslümanlar için sığınılacak bir yurt bulunmuş ve tıkanma noktasına gelen tebliğ faaliyetleri için yepyeni bir imkan doğmuştur.

Neler Öğrendik?

- Yeni yurt arayışı
- Yesriblilerle ilk temas
- 1. ve 2. Akabe Biatları